

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/72/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3222200280
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3222200280.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci osoby, ktorá je povinná z vyživovacej povinnosti: Z. a osoby, ktorá je oprávnená z vyživovacej povinnosti: G., o návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu, o odvolaní osoby povinnej z vyživovacej povinnosti proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 30. septembra 2022, č.k. 1Pc/5/2022-153, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. návrh zamietol. O trovách konania rozhodol výrokom II. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 62 ods. 1 až 5, § 65 ods.3, § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Rozhodol na základoch výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že otec ako osoba povinná z vyživovacej povinnosti sa podaným návrhom domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti k jeho plnoletej dcére ako oprávnenej z vyživovacej povinnosti, a to ku dňu právoplatnosti rozsudku súdu. Návrh odôvodnil tým, že plnoletá dcéra je konateľkou spoločnosti S., je tak samostatne zárobkovo činnou osobou. Z potvrdenia o štúdiu oprávnenej z vyživovacej povinnosti na škole Q. C. L. vyplynulo, že štúdium sa končí dňa 11.03.2021, čo znamenalo, že plnoletá dcéra už nepokračuje v riadnej príprave na svoje budúce povolanie, pre ktorú prípravu by nebola schopná sama sa živiť. Súd prvej inštancie konštatoval, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca k plnoletej dcére určená rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 1Pc/29/2021-333 zo dňa 03.12.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17CoP/19/2022-402 zo dňa 21.06.2022 právoplatných dňa 07.08.2022 vo výške 530 eur mesačne (s účinnosťou od 03.08.2021). Z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplynulo, že návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti k plnoletej dcére podaný osobou povinnou z vyživovacej povinnosti považoval za nedôvodný a za daného zistenia skutkového stavu aj za predčasný, a preto mu nebolo možné vyhovieť. Osoba oprávnená z vyživovacej povinnosti preukázala, že zatiaľ nie je schopná sama sa živiť, keďže doposiaľ neukončila prípravu na svoje budúce povolanie, na ktoré sa pripravuje dennou formou vysokoškolského štúdia na zahraničnej vysokej škole - Q. C. L. v F.. Na základe výsluchu plnoletej dcéry ako aj predložených listinných dôkazov vyplynulo, že plnoletá dcéra v období od 13.09.2021 do 11.03.2022 absolvovala 6-mesačný prípravný kurz a následne bola prijatá na denné trojročné štúdium v herecko-hudobnom kurze C. na vysokej škole Q. C. L., ktoré od septembra 2022 aj navštevuje. Ide o vysokoškolské štúdium bakalárskeho stupňa (čomu zodpovedá aj dĺžka štúdia), typického pre anglosaský svet, pričom C. je jeden zo základných stupňov vysokoškolského štúdia. V daných súvislostiach je potom bezpredmetné, či uvedené štúdium je označované ako kurz (základný, prípravný kurz, herecko-hudobný kurz), nakoľko

aj štúdiom na slovenskej vysokej škole je rozdelené do jednotlivých etáp (semestrov), ktoré sú od seba oddelené dlhšími, či kratšími časovými úsekmi, kedy sa študenti buď pripravujú na skúšky (skúškové obdobie), resp. pokiaľ si študijné povinnosti splnia majú kratšie, či dlhšie obdobie bez dennej návštevy školy (školské prázdniny). Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tvrdením otca, že v čase od 11.3.2022 (ukončenie prípravného kurzu) do 19.09.2022 (nástup na 3-ročný herecko-hudobný kurz C.) došlo v dôsledku ukončenia prípravného kurzu, resp. predchádzajúceho ukončenia stredoškolského štúdia jeho plnoletej dcéry k ukončeniu prípravy na budúce povolanie, nakoľko nemal za preukázané, že plnoletá dcéra ukončila prípravu na svoje budúce povolanie. Táto príprava stále trvá a trvala aj v čase podania návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti. Obdobie od 03/2022 do 09/2022 je ekvivalentom obdobia medzi jednotlivými semestrami na slovenských vysokých školách. V prípade, ak by plnoletá dcéra navštevovala slovenskú vysokú školu, vyživovacia povinnosť otca by trvala aj počas tohto obdobia. Navyše, podľa vyjadrenia plnoletej dcéry, počas tohto obdobia absolvovala viaceré viackolové prijímacie skúšky, v ktorých bola úspešná (čo pripisuje práve absolvovaniu nultého ročníka). Skutočnosti o výške výdavkov plnoletej dcéry v danom období, kedy denne nenavštevovala školu, resp. spôsobu úhrady a výške školného neboli, v tomto konaní o zrušenie vyživovacej povinnosti otca voči plnoletej dcére, podstatné, nakoľko súd prvej inštancie v tomto konaní nerozhodoval o výške vyživovacej povinnosti, ale o dôvodnosti trvania vyživovacej povinnosti. Ku skutočnosti, že plnoletá dcéra je podľa výpisu z obchodného registra SR obchodnej spoločnosti P. A. - Z., K. jednou z konateľiek uvedenej spoločnosti, súd prvej inštancie mal za to, že konateľ spoločnosti nie je orgánom spoločnosti, ktorý má bez ďalšieho garantovaný príjem, či zisk zo spoločnosti. Mal za to, že otec nijako nepreukázal svoje tvrdenie, že by plnoletá dcéra mala dohodnutú odmenu ako konateľka uvedenej spoločnosti a plnoletá dcéra to výslovne poprela. Vzhľadom k tomu nie je možné ju považovať za samostatne zárobkovo činnú osobu. Súd prvej inštancie posúdil inzerát predložený otcom, v zmysle ktorého jeho plnoletá dcéra ponúka služby v oblasti hlasových nahrávok v anglickom jazyku. Uviedol, že plnoletá dcéra nepopierala, že dosiahla z tejto činnosti príjem v sume 359 eur, avšak tento nemal charakter dlhodobého a stabilného príjmu. Čo sa týka možných príjmov obchodnej spoločnosti matky, ktoré mala zabezpečiť plnoletá dcéra poskytovaním prekladateľských, či tlmočnických služieb, táto skutočnosť nebola v konaní otcom nijako preukázaná a nevyplývala ani z predloženej knihy faktúr uvedenej obchodnej spoločnosti a takéto služby obchodná spoločnosť nikdy nefakturovala, ako vyplývalo z čestného vyhlásenia konateľky obchodnej spoločnosti P.. K tejto skutočnosti súd prvej inštancie dodal, že aj keby takéto služby uvedenou obchodnou spoločnosťou fakturované boli, pre kladné posúdenie návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti, by muselo byť preukázané, že zo strany plnoletej dcéry ide o stabilný a trvalý príjem. Zároveň poukázal na konštantnú judikatúru, konkrétne na judikát publikovaný pod č. R 15/1968 v zmysle ktorej, zánik vyživovacej povinnosti nemôže spôsobiť skutočnosť, že oprávnená osoba z vyživovacej povinnosti je schopná akejkoľvek zárobkovej činnosti a tiež na judikát publikovaný pod č. R 66/1968 podľa ktorého, ojedinelý príjem dieťaťa (napr. v čase školských prázdnin), ktoré sa inak štúdiom pripravuje na budúce povolanie, spravidla neovplyvňuje vyživovaciu povinnosť rodičov. V uvedenej súvislosti uviedol, že tieto skutočnosti by síce mohli mať vplyv na výšku vyživovacej povinnosti, avšak nie je možné na základe nich dospieť k záveru o dôvodnosti zrušenia vyživovacej povinnosti. Pre úplnosť súd prvej inštancie uviedol, že o výške vyživovacej povinnosti otca k jeho plnoletej dcére rozhodoval, majetkové pomery a finančné možnosti otca ako aj majetkové pomery a finančné možnosti plnoletej dcéry posudzoval len nedávno v rámci konania vedeného tamojším súdom pod sp. zn. 1Pc/29/2021, právoplatným dňa 07.08.2022 (rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 1Pc/29/2021-333 zo dňa 03.12.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17CoP/19/2022-402 zo dňa 21.06.2022). K námietke otca týkajúcej sa rozporu s dobrými mravmi, ktoré subjektívne videl v tom, že jeho plnoletá dcéra by mala zavádzať, keďže podľa neho má príjem z výkonu funkcie konateľky a navyše základný kurz na vysokej škole mala vyhrať, a teda nehradila zaň školné, súd prvej inštancie nezhliadol rozpor nároku plnoletej dcéry na trvanie vyživovacej povinnosti jej otca s dobrými mravmi. Uvedené tvrdenia neboli v konaní nijako preukázané. Z obsahu súdneho spisu vedeného pod sp. zn. 1Pc/29/2021, jednoznačne vyplývalo, že plnoletá dcéra školné za denný základný kurz od 13.09.2021 do 11.03.2022 na uvedenej škole v Anglicku hradila (výpisy o prevodoch z bankových účtov). V tejto súvislosti súd prvej inštancie v danej veci musel skúmať oprávnenie a nie povinnosť, teda či je právo oprávneného (plnoletej dcéry) na výživné od povinného (otca) v súlade s dobrými mravmi. Dôvodil, že sa predpokladá také správanie oprávneného voči povinnému, ktoré spôsobí stratu práva na výživné. V danom prípade súd prvej inštancie po vykonanom procesnom dokazovaní výsluchom účastníkov dospel k záveru, že síce sú vzťahy medzi otcom a jeho plnoletou dcérou vzájomne narušené, ale nebolo možné konštatovať, že by sa oprávnená správala voči povinnému tak, že by to malo spôsobiť stratu jej práva na výživné od otca. Vzhľadom na všetky uvádzané skutočnosti súd prvej inštancie návrh

otca na zrušenie vyživovacej povinnosti k jeho plnoletej dcére zamietol, považoval za predčasný a za daného zistenia vyššie opísaného skutkového stavu mal za to, že táto vyživovacia povinnosť stále trvá. O náhrade trov konania rozhodol v zmysle § 52 CMP, tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec plnoletej dcéry ako povinný z vyživovacej povinnosti. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, uplatňujúc dôvody na odvolanie podľa § 365 CSP ods. 1 písm. f/, h/ CSP. Súdu prvej inštancie vytýkal, že nesprávne a neúplne zistil skutočný stav vecí (odvolací dôvod podľa § 62 ods. 1 CMP) dôvodiac tým, že nevykonal navrhovaný dôkaz, a to - dopyt na podnikateľský subjekt spoločnosti P., kde plnoletá dcéra vystupuje v pozícii konateľky. Uvedeným dôkazom mala byť preukázaná fakturácia za prekladateľské a tlmočnicke služby, ktoré má spoločnosť v predmete podnikania a o ktorých sa možno dôvodne domnievať, že sú poskytované plnoletou dcérou. Podnikateľský subjekt matky plnoletej dcéry však do konania doložil dôkaz „zoznam vystavených faktúr“, z ktorého zoznamu nebolo zrejmé, za aké služby podnikateľský subjekt P. vystavovala faktúry. Uvedený dôkaz bol otcom namietaný, avšak súd prvej inštancie sa s touto námietkou nevysporiadal. Mal za to, že súd prvej inštancie neskúmal jeho tvrdenia, že plnoletá dcéra v statuse konateľky spoločnosti P. je z právneho hľadiska považovaná za podnikateľku, pričom v tomto odkázal na ust. § 2 OBZ. Podľa názoru otca, sa súd prvej inštancie uspokojil s vyhlásením matky plnoletej dcéry, podľa ktorého: „z čestného vyhlásenia konateľky obchodnej spoločnosti P., vyplýva, že takéto služby obchodná spoločnosť nikdy nefakturovala“. Tvrdenie plnoletej dcéry, ktorá má byť zapísaná ako konateľka v spoločnosti len z dôvodu, „ak by sa mamine niečo stalo“ nie je lege artis v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie sa nezaoberal námietkou zo strany povinného z vyživovacej povinnosti poukazujúc pritom na ust. § 35 ods. 4 Zákona o zamestnanosti podľa ktorého, sústavná príprava občana na povolanie sa začína najskôr od začiatku školského roku prvého ročníka školy; u študentov vysokých škôl sa začína dňom zápisu na vysokú školu. Sústavná príprava občana na povolanie sa končí dňom ustanoveným v osobitných predpisoch. Uviedol, že plnoletá dcéra doposiaľ doložila do konania potvrdenie o prijatí na školu, ale doposiaľ nepredložila zápis na vysokú školu, čo namietal počas celého konania, avšak súd túto námietku v odôvodnení súdneho rozhodnutia bez ďalšieho ani len nerefletoval. Bol toho názoru, že v dôsledku nesprávneho a nedostatočného odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie pre absenciu, a to najmä z dôvodu absencie náležitého odôvodnenia, podľa ust. § 220 ods. 2 CSP, považoval rozsudok súdu prvej inštancie za nepreskúmateľný. Mal za to, že aj nárok na zvýšenie výživného je postavený na účelovej fikcii nákladov, že tieto náklady plnoletá dcéra že neznáša a ani znášať nemôže, keďže nepreukázala, že jej vznikli, lebo nepreukázala že do školy v deň zápisu nastúpila a ak nenastúpila tak nemôže mať tvrdené náklady so školou. Možno sa domnievať, že sa takýmto spôsobom snažila vytvoriť podmienky na zvýšenie výživného bez toho, aby tomu zodpovedal aj reálny skutkový stav.

3. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila osoba oprávnená z vyživovacej povinnosti (plnoletá dcéra), ktorá navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Pokiaľ sa týka odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP a § 62 ods. 1 CMP uvádzaných osobou povinnou z vyživovacej povinnosti, tieto nepovažuje za dané. Uviedla, že otec plnoletej v odvolaní hodnotil svoj návrh na vykonanie dôkazu ako súdom nevykonaný, čo však nezodpovedá obsahu spisu. Súd prvej inštancie bezpochyby dotazoval podnikateľský subjekt tak ako otec navrhoval a teda ním navrhovaný dôkaz súd prvej inštancie vykonal, čoho dôkazom sú listiny predložené konateľkou spol. P. Uviedla, že do spisu bolo doplnené čestné vyhlásenie konateľky, z ktorého bolo zrejmé, že táto spoločnosť prekladateľské a tlmočnicke služby od svojho vzniku až doposiaľ nefakturovala. Pokiaľ otec v odvolaní opakovane tvrdil, že plnoletá dcéra doposiaľ nepredložila zápis na vysokú školu, s predmetnými tvrdeniami nesúhlasila. Dôvodila, že z obsahu spisu je zrejmé, že na pojednávaní bolo súdu predložené s úradným prekladom potvrdenie zo dňa 26.09.2022 o tom, že G. A. je od septembra 2022 študentkou vysokej Školy Q. C. L. v Študijnom programe - B. Z. (bakalárske štúdium v odbore muzikálové herectvo). Mala za to, že súd prvej inštancie úplne zistil skutkový stav potrebný pre svoje rozhodnutie o návrhu osoby povinnej z vyživovacej povinnosti (o zrušení jeho vyživovacej povinnosti) a rozhodol vecne správne a zákonne.

4. Otec ako osoba povinná z vyživovacej povinnosti v následnom písomnom vyjadrení uviedol, že nesúhlasí s tvrdeniami zo strany súdu, že došlo k vykonaniu dopytovaného dôkazu, nakoľko zo strany konateľky spoločnosti P. - P. síce došlo k predloženiu zoznamu vystavených faktúr, tieto sú však dôkazne

irelevantné, keďže z týchto listín nie je zrejmé, za aké služby boli dané faktúry vystavené, čím nedošlo k vyvráteniu jeho tvrdení o tom, že spoločnosť P. nevykonávala fakturáciu za poskytovanie prekladateľských a tlmočnických služieb, ktoré má spoločnosť v predmete podnikania, a o ktorých sa domnieva, že tieto sú v mene spoločnosti P. vykonávané plnoletou dcérou. Zo strany spoločnosti P. bolo do konania doložené aj čestné vyhlásenie konateľky, z ktorého ma vyplývať, že táto spoločnosť prekladateľské a tlmočnické služby od svojho vzniku až doposiaľ nefakturovala. Avšak zdôraznil, že v konaní navrhoval vykonanie dôkazu doložením knihy faktúr podnikateľského subjektu matky, z ktorej by bolo zrejmé, či podnikateľský subjekt P. vystavoval faktúry za poskytovanie prekladateľských alebo tlmočnických služieb, pričom kniha faktúr nebola počas celého súdneho konania predložená, a to napriek tomu, že súd prvej inštancie vykonanie tohto dôkazu pripustil a tento sa mal striktne v tomto rozsahu vykonať za účelom potvrdenia, resp. vyvrátenia ním tvrdenej aktivity spoločnosti, týkajúcej sa vykonávania prekladateľských a tlmočnických služieb. Vyjadril názor, že potvrdenie vysokej školy zo dňa 26.09.2022 nezakladá právnu skutočnosť, ktorá by mala za následok začatie sústavnej prípravy občana na povolanie. Samotné rozhodnutie o prijatí uchádzača na školu má iba charakter súhlasného stanoviska s vykonaním štúdia na príslušnej škole v príslušnom študijnom odbore, pričom v zmysle záväzných výkladov týchto ustanovení sa osoba prijatá na ďalšie štúdium rozhodnutím školy stáva študentom až vykonaním a absolvovaním zápisu, čo plnoletá dcéra do dnešného dňa nedoložila do konania. Právna skutočnosť, ktorá zakladá sústavnú prípravu na povolanie je s poukazom na ust. § 35 ods. 4 zák. č. 5/2004, aj s poukazom na judikatúru Ústavného súdu sp. zn.: II ÚS 193/06, práve a výlučne zápis na vysokú školu, ktorý doposiaľ nebol do konania doložený, pričom súd odročil pojednávanie zo dňa 5.8.2022 práve za účelom doloženia tohto dôkazu - zápisu na VŠ. Ani na nasledujúcom pojednávaní dňa 30.9.2022 plnoletá dcéra nedoložila relevantným spôsobom potvrdenie o zápise do školy súdu prvej inštancie a ten sa touto skutočnosťou ďalej nezaoberal. Mal za to, že plnoletá dcéra doteraz súdu nepreukázala zákonným spôsobom, že reálne pokračuje v príprave na svoje povolanie. Zároveň poukázal aj na skutočnosť, že plnoletá dcéra mala tiež preukázať, že najneskôr ku dňu zápisu zaplatila školné za prvý semester, pričom tieto skutočnosti mali byť ku dňu pojednávania 30.09.2022 tiež preukázané, avšak takisto neboli, pritom práve tieto náklady spojené s úhradou školného mali byť kľúčovými nákladmi, na základe ktorých plnoletá dcéra odôvodňovala nárok na drakonické zvýšenie výživného.

5. Plnoletá dcéra v následnom vyjadrení zotrvávala na svojich predchádzajúcich tvrdeniach ohľadne úplne zisteného skutkového stavu veci, ku ktorému uviedla, že súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre svoje rozhodnutie o návrhu otca (o zrušení jeho vyživovacej povinnosti) rozhodol vecne správne, zákonne a aj spravodlivo. Pokiaľ otec namieta, že mala preukázať, že najneskôr ku dňu zápisu zaplatila školné za prvý semester tvrdila, že uvedené ide mimo rámec predmetu tohto súdneho konania, keďže v tomto súdnom konaní sa vykonávalo dokazovanie k otázke, či je alebo nie je schopná sama sa živiť a či sa naďalej sústavne pripravuje na svoje budúce povolanie.

6. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

7. V danej veci sa navrhovateľ (osoba povinná platiť výživné) domáhal proti svojej dcére G. zrušenia vyživovacej povinnosti z dôvodu, že táto nepokračuje v riadnej príprave na svoje budúce povolanie, pre ktorú prípravu by nebola schopná sama sa živiť. Súd prvej inštancie zistil, že G. A. je študentkou vysokej školy Q. C. L. v bakalárskom štúdiu v odbore Muzikálové herectvo, pričom ide o denné trojročné štúdium. Z tohto dôvodu dospel k záveru, že návrh navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti nie je dôvodný.

8. Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

9. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

10. Z citovaných zákonných ustanovení nepochybne vyplýva, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá do času, kým deti nie sú schopné sa samé živiť, a to bez ohľadu na skutočnosť, či dosiahli alebo nedosiahli plnoletosť. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá aj po dosiahnutí plnoletosti, ak sa dieťa sústavným štúdiom pripravuje na svoje budúce povolanie.

11. Základným predpokladom pre trvanie vyživovacej povinnosti navrhovateľa k svojej dcére by bol odôvodnený záver súdu, že táto nie je doposiaľ schopná sama sa živiť, nakoľko sa sústavným štúdiom pripravuje na svoje budúce povolanie.

12. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Už súd prvej inštancie správne konštatoval, že ako okolnosť odôvodňujúca trvanie vyživovacej povinnosti rodičov (odôvodnená úlohou rodiča viesť dieťa k získaniu vzdelania, a tým potrebných predpokladov na sebarealizáciu), sa tradične akceptuje štúdium. Aplikatívna prax v súvislosti s touto otázkou vyvodila záver, že pre nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť sú dané podmienky ukončením jedného štúdia toho istého stupňa (pojem sústavná príprava na povolanie si pre svoje potreby definujú viaceré zákony, čo môže byť pre súd určitým návodom). Vo všeobecnosti sa vychádza z definitívneho získania predpokladov na výkon povolania, pričom vždy je potrebné prihliadnuť na individuálne okolnosti každého prípadu. Pre trvanie zákonnej vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je teda rozhodujúce posúdenie, či dieťa je, alebo nie je schopné samo sa živiť. Veková hranica 18 rokov má význam len z procesného hľadiska v tom zmysle, že do dosiahnutia plnoletosti možno začať konanie vo veciach výživného aj bez návrhu, po dovŕšení plnoletosti iba na návrh. Kedy nastane takýto právny stav závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené potreby a záujmy, majetkové pomery a podobne. Je potrebné vziať do úvahy situáciu na trhu práce, existenciu oveľa širšieho okruhu foriem štúdia, vzdelávacích inštitútov, dopĺňania jazykových znalostí potrebných pre možnosť realizácie získaného vzdelania, rekvalifikačné kurzy, diaľkové štúdium, nadstavbové štúdium, prípadné prerušenie štúdia, zahraničné stáže, potrebu zvyšovania kvalifikácie a vzhľadom k uvedenému bude niekedy náročnejšie ustáliť okamih nadobudnutia schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Odôvodnené by mohli byť niektoré z týchto foriem pokračovania vo vysokoškolskom štúdiu, predovšetkým v prípade značných možností na strane povinného rodiča. Na jednej strane treba zohľadniť záujem dieťaťa vo vzťahu k jeho schopnostiam a danostiam, aby získalo vhodné predpoklady na svoje lepšie uplatnenie, na druhej strane je oprávnená požiadavka včasnej realizácie uvedených daností, aby nedochádzalo k zneužívaniu rodičovskej vyživovacej povinnosti len z dôvodu negatívneho postoja dieťaťa k práci.

13. Prax súdov v súvislosti so zánikom (zrušením) výživného vyvodila záver, že schopnosť dieťaťa samostatne sa živiť sa zásadne nadobúda skončením vysokoškolského štúdia II. stupňa, pokiaľ sa dieťa rozhodne študovať na vysokej škole po ukončení stredoškolského štúdia. U osoby oprávnenej z vyživovacej povinnosti (plnoletej dcéry) bolo preukázané, že v súčasnej dobe má XX rokov, po ukončení stredoškolského štúdia v školskom roku 2020/2021 začala od septembra 2021 študovať dennou formou na vysokej škole v zahraničí, a to na Londýnskej medzinárodnej divadelnej škole dramaturgie a predstavenia Q. C. L. v F.. Plnoletá dcéra absolvovala nultý ročník v období od 13.09.2021 do 11.03.2022 na vysokej škole v Anglicku, ako prípravu na vysokú školu vo forme denného štúdia. Po absolvovaní kurzu nastúpila na denné trojročné štúdium v herecko-hudobnom kurze BA na vysokej škole v zahraničí, ktoré od septembra 2022 aj navštevuje, ktorú skutočnosť preukázala potvrdením Vysokej školy dramaturgie a divadelného predstavenia Q. C. L. v F. zo dňa 26.09.2022, z ktorého vyplýva, že od septembra 2022 je študentkou vysokej školy Q. C. L. v bakalárskom štúdiu v odbore Muzikálové herectvo, pričom ide o denné trojročné štúdium. Uvedené štúdium vzhľadom na jeho povahu a úroveň je považované za rovnocenné štúdium na vysokej škole v Slovenskej republike, a to s poukazom na rozhodnutie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR zo dňa 27.10.2021. Za sústavnú prípravu na povolanie sa považuje aj obdobie bezprostredne nadväzujúce na skončenie štúdia v nultom ročníku, pričom za deň skončenia tohto štúdia je potrebné považovať posledný deň školských prázdnin až po obdobie do zápisu na štúdium na vysokú školu vykonaného v tom istom kalendárnom roku.

14. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zastáva názor, že G. A. sa sústavným (denným) štúdiom pripravuje na svoje budúce povolanie, ktoré štúdium jej umožní uplatniť sa úspešne na trhu práce. Tvrdenia otca, v ktorých vyjadroval pochybnosti o tom, či dcéra G. uvedenú školu navštevuje, či riadne študuje, boli vydaním potvrdenia o štúdiu na Vysokej škole dramaturgie a divadelného predstavenia Q.

C. L. v F. zo dňa 26.09.2022 vyvrátené, nakoľko je v súčasnosti študentkou 1. ročníka uvedenej školy, na ktorú skutočnosť nemá žiaden vplyv nepredloženie zápisu na vysokú školu.

15. Odvolací súd posúdil odvoláciu námietku otca, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci pokiaľ ide o to, že plnoletá dcéra vystupuje v pozícii konateľky spoločnosti P.. ako nedôvodnú. Ani v tomto konaní (rovnako ako v konaní sp. zn. 1Pc/29/2021) nebolo preukázané, že by mala oprávnená dohodnutú určitú odmenu ako konateľka danej spoločnosti, resp. že by v danej spoločnosti dostávala určitý podiel zo zisku alebo mala garantovaný príjem.

16. Potrebné je zdôrazniť, že v danom prípade sa otec svojím návrhom domáhal zrušenia výživného, o ktorej vyživovacej povinnosti bolo k jeho dcére G. A. naposledy právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 03.12.2021 č.k. 1Pc/29/2021-333, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 21.06.2022 č.k. 17CoP/19/2022-402. Na základe návrhu otca bolo teda úlohou súdu prvej inštancie posúdiť, či od tohto posledného rozhodnutia o úprave vyživovacej povinnosti došlo v zmysle § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine k podstatnej zmene pomerov, ktorá zmena by odôvodňovala aj zmenu rozhodnutia o výživnom zo strany otca.

17. Odvolací súd považuje vzhľadom na odvoláciu námietku otca, ktorý spochybňuje výšku výživného stanovenú citovanými rozsudkami, za potrebné uviesť, že s poukazom na ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine nemôže byť úlohou súdu nanovo posudzovať vyživovaciu povinnosť povinného voči oprávnenému a tým revidovať predchádzajúce rozhodnutie súdu o výživnom, ktorá revízia je podľa ustálenej súdnej praxe neprípustná. Je potrebné zdôrazniť, že od posledného rozhodnutia o úprave vyživovacej povinnosti do rozhodnutia súdu prvej inštancie v preskúmvanej veci uplynuli tri mesiace, počas ktorej doby nedošlo k zmene pomerov.

18. Na základe preskúmania správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na správne zistenie skutočného stavu veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje s týmito skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením veci a podľa § 387 ods. 2 CSP na ne v plnom rozsahu poukazuje. Súd prvej inštancie sa v dostatočnom rozsahu vysporiadal so všetkými podstatnými skutkovými tvrdeniami a argumentami účastníkov, v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Porovnal pomery v čase poslednej úpravy pomerov a v súčasnosti a na základe vykonaných dôkazov dospel k záveru, že nebolo preukázané, že by na strane niektorého z účastníkov došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zrušenie vyživovacej povinnosti otca ako osoby povinnej z vyživovacej povinnosti k jeho dcére ako osoby oprávnenej z vyživovacej povinnosti, stanovenú posledným rozhodnutím súdu. Vo vzťahu k obsahovým námietkam povinného odvolací súd uvádza, že prakticky celá ich ťažisková časť bola produkovaná otcom plnoletej už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, a bola tak predmetom posudzovania súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi dostatočným a podrobným spôsobom vysporiadal.

19. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

20. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP. Ide o mimosporové konanie, pre ktoré platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

21. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).